

Monumentnummer*: 525388

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 juni 2002
Kadaster deel/nr: 82920/26

Complexnummer

525387

Complexnaam

St. Jacobus

*Woonplaats**

Schiedam

*Gemeente**

Schiedam

*Provincie**

Zuid-Holland

*Straat**

Kerkweg

*Nr**

51

*Toev.**

*Postcode**

3124 KD

*Woonplaats**

Schiedam

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Schiedam

*Sectie**

Q

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3450

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

PASTORIE, gebouwd met bij behorende TUIN en HEKWERK 1888-1890 in sobere Neo-Romaanse trant, ontworpen door A.C. Bleijs, deel uitmakend van het ROOMS-KATHOLIEK COMPLEX "St. Jacobus". De pastorie bevindt zich ten zuidwesten van het midden van het vrijwel rechthoekige terrein en van de St. Jacobus-kerk. De pastorie is door middel van een kwart-cirkelvormige gang met de kerk verbonden.

Omschrijving

De pastorie is opgetrokken op een vrijwel vierkante plattegrond en bestaat uit twee tegen elkaar aan geplaatste bouwvolumes, van twee bouwlagen en een kapverdieping, onder een gezamenlijk T-vormig schilddak. Het zuidelijk bouwvolume springt aan de voor- en achterzijde ongeveer een halve meter uit. De zuidgevel is voorzien van een serre.

Tegen het noordelijke bouwvolume aan is een ronde toren met kegeldak geplaatst die half in de eerste twee bouwlagen steekt en ter hoogte van de dakverdieping geheel rond is. Aan de voet van de toren begint de gang naar

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de basiliek. Deze gang is één bouwlaag hoog en is voorzien van een zadeldak. De gang heeft tegen de pastorie aan een plat afgedekte uitbouw van één bouwlaag.

De gevels zijn voorzien van cordonlijsten van geglazuurde stenen en ter hoogte van de onderzijde van de vensters op de eerste verdieping loopt een band streks metselwerk.

Alle vensters en deuren worden bekroond door segmentboog- of rondboogvormig streks metselwerk met daaronder een spaarveld waarin verschillende metselmozaïeken zijn toegepast met rode baksteen. De T-vensters zijn voorzien van houten kozijnen en hebben nog gedeeltelijk de oorspronkelijke glas-in-lood bovenlichten. De vensters zijn voorzien van hardstenen waterdorpels.

De voorgevel, de oostgevel, wordt door het naar voren springen van het zuidelijk bouwvolume in tweeën gedeeld. In het linkergedeelte bevinden zich op de begane grond en de eerste verdieping ieder twee vensters met respectievelijk een rondboog- en een segmentboogvormige bekroning. In het rechter gedeelte bevindt zich op de begane grond links de voordeur en rechts een conform die in het linker gedeelte. De voordeur wordt overdekt door een lessenaarsdakje bedekt met leien en ondersteund door bewerkte spanten op natuurstenen consoles. De houten paneeldeur wordt bekroond door een natuurstenen latei en een bovenlicht met glas-in-lood, voorzien van een smeedijzeren siertraliewerk. Voor de deur zijn twee natuurstenen treden. Ter hoogte van de eerste verdieping is links een rondboogvenster met een kleiner raam, aan de onderzijde voorzien van een spaarveld. Het spaarveld onder de rondboog is gestuct met ingelegde kruisen en een hart. Het spaarveld onder het raam heeft drie zandstenen kolommetjes met daartussen een metselmozaïek met rode baksteen. Rechts in de gevel is een segmentboogvormig venster conform de vensters in de linker gevelhelft.

Tegen de zuidgevel aan staat een uitgebouwde, plat afgedekte, serre. Deze heeft een van tegelmozaïek voorziene borstwering en een geprofileerde houten daklijst ondersteund door kleine consoles. De beide zijkanten van de serre hebben drie gekoppelde vensters onder drie bovenlichten. De voorzijde van de serre bevat een dubbele openslaande tuindeur met gedeelde ramen met bovenlichten en aan weerszijden drie gekoppelde vensters met bovenlichten. Naar de deur leidt een houten trapje dat geflankeerd wordt door natuurstenen sokkels. Rechts van de serre bevinden zich twee rondboogvensters, conform eerder beschreven.

Op de eerste verdieping bevinden zich vijf dit segmentboog-vensters.

Het dak draagt in het midden een eenvoudige dakkapel met zadeldakje en een enkel venster. De westgevel is conform de oostgevel in tweeën gedeeld. In het rechtergedeelte op de begane grond onder rondbogen twee dubbele openslaande paneeldeuren, voorzien van hoge vensters en een bovenlicht en natuurstenen drempels. Gecentreerd boven de deuren is op de eerste verdieping één segmentboogvormig venster, conform eerder beschreven. In het linkergedeelte op de begane grond bevindt zich rechts een deur conform eerder beschreven. Links van de deur een breed rondboogvormig venster.

Op de eerste verdieping zijn één groot en één klein segmentboogvormig venster.

De noordgevel is blind en voorzien van het torenvormige trappenhuis, voorzien van siermetselwerk en drie rondboogvensters met glas-in-lood tussen de eerste en tweede bouwlaag en ter hoogte van de kapverdieping vijf smalle rondboogvensters. Het dak is voorzien van een torenhaan. Links naast het trappenhuis is in het dak een hoog opgemetselde schoorsteen.

In de westgevel van de aanbouw aan de noordzijde van de pastorie, is van links naar rechts een venster, een enkele deur, twee vensters en een toiletraampje. De gevel wordt beïndigd door een eenvoudige houten daklijst met daaronder een gemetselde tandlijst. De naar het oosten afbuigende gang heeft een zadeldak met aan de dakvoet een tandlijst. De gevel is opgedeeld in dertien rondboog spaarvelden (waarvan de vierde van links met houten deur) met bruine geglazuurde aanzetstenen en waterdorpels en een bekroning met kops metselwerk. In het tweede, zesde, achtste, tiende en twaalfde spaarveld van links, bevindt zich in het midden een klein rondboogvormige venster. Onder de vensters loopt een band zwart metselwerk.

De noordgevel van de gang is blind.

Het interieur is gedeeltelijk bewaard gebleven. Op de begane grond en de eerste verdieping zijn zeven marmeren schouwen aanwezig, ieder afgezet met verschillend tegelwerk. In de voorkamer op de begane grond is de schouw omlijst met Delfts blauw tegelwerk, waarin een afbeelding van Christus aan het kruis is aangebracht. In de achterkamer is in het in bruin uitgevoerde tegeltableau een afbeelding van het wapen van Kethel (een ketel) en van Spaland (een spa) te zien. De sober gedecoreerde stucplafonds, lijsten en festoenen, zijn nog aanwezig. De oorspronkelijke schuifdeuren tussen voor- en achterkamer zijn vervangen maar nog wel in het bezit van de parochie. Het bovenlicht van de ingangspartij is uitgevoerd in glas-in-lood. Op de eerste verdieping zijn de houten kozijnen gedeeltelijk origineel. Op enkele plaatsen zijn nog grijs marmeren vensterbanken aanwezig. De plattegronden van begane grond en eerste verdieping zijn nog grotendeels origineel. Op de begane grond komt men via de entreepartij in een ruime hal, die toegang geeft tot een wacht- en spreekkamertje, de voor- en achterkamer, de grote keuken met bijkeuken, het toilet, een verbindingsgang met de kerk en het trapportaal. In het trapportaal is het originele tegelwerk nog aanwezig. De gang bevat nog de hardstenen plint en de originele vloertegels. De tuin wordt gekarakteriseerd door gebogen (gras)perken en paden in de vorm van een kelk met hostie. Het kerkterrein wordt afgesloten door een smeedijzeren hekwerk met draaihekken ter hoogte van het toegangspad naar de pastorie en kerk.

Waardering

Pastorie met TUIN en HEKWERK, als historisch functioneel onderdeel van het kerkcomplex "St. Jacobus", gebouwd in 1888-1890 naar een ontwerp in Neo-Romaanse stijl van A.C. Bleijs, mede vanwege de omschreven interieuronderdelen, van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische-, cultuurhistorische -, en ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Kerkelijke dienstwoning	Pastorie(F)
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuin
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheiding(D)	Hek